

ממתק לשיבת

זמני השבת
ירושלים תל אביב חיפה באר שבע
כניסת השבת 4:46 5:00 4:50 5:04
צאת השבת 6:00 6:01 6:00 6:03

נהנים עם איצי

היום תלבש לגן חלצה לך, לך לך, לך לך, לך לך! בשבט!

אחר הצהריים: היום בגן שאלו אותי למה אני לובש חלצה לך...!

ומה ענית להם? בי אפא שלי הביאה לי!

יוסי: היום המורה של השנה שעברה, למד אותנו. ומה לדעתך הוא אמר לי בסוף השעור?

חיים: הוא בטח אמר שהוא שמח לראות שאתה עדין תלמיד מצטיין, כמו בשנה שעברה.

יוסי: לא, הוא דוקא אמר לי: עברה שנה שלמה, ואני לא רואה בך מספיק שנוי...

חיים: שאלת אותו למה הוא מתכוון?

יוסי: כן! הוא אמר לי: עבודות טובות – כבר הגשית גם בשנה שעברה. השנה אני מצפה שגם תשאל שאלה טובה על מה שלמדנו, או תוסיף איזה עמק לרעיון... אתה צריך לשאף גבוה!

חיים: אני חושב שאני מבין למה הוא מתכוון. אתה זוכר מה הוא למד אותנו פעם, בשעור על ט"ו בשבט? הוא שאל מי מוכן ללבש היום, את הבגדים שהתאימו לו בגיל חמש. כלנו צחקנו. ואז המורה הסביר שפעל ילדים רואים את התכונה של הצמיחה, כמו בעצים, כי הם כל הזמן גדלים. אבל התכונה הזאת, צריכה להמשיך ללוות כל יוהדי, בכל גיל. תמיד צריך לחשב – איזה מעשים טובים חדשים, אני יכול לעשות עכשו, שעוד לא עשיתי. איך אני יכול להמשיך לצמוח.

שְׁלֵהֶבֶת בְּגָבוֹל

תקציר: לאחר מלחמת העולם השנייה, קבוצת פראיזנים פגרוחה את הגבול לעבר פולין. הקבוצה בולגית, יהודי זקן ואצילי שפחליט להדליק נר חנכה, למרות הסכנה, באמצע דרך הגריחה הקשה והקרה, בשהם עוצרים בדין שופר הגבולות היוצא לסיור. אך השופר חוזר לפתע, ובמקום לירות בבלם, הוא פתאום פן הנר הקטן...

אני חקנה שאמנם כבינים שנצלמם רק בזכות נר החנכה של הקנשיל הזה... אם היה כאן חיל אחר במקומי, הוא היה יורה בך בבלם.

קחו, תשמישו שתיה חמה, ותתאוששו מהדרך הקשה.

נס גדול קרה לנו. ואני חקנה שבלם כאן כבינים, עד כמה טוב היה שתכינו וצרפנו אלינו את ר' ישראל הקר...!

ועכשו, חיל יהודי טוב לב, האם תוכל להקל עלינו את הכשף דרפנו?

קדיחה, נצל את החשק, ואני באמן אישי אקח אתכם עד הגבול.

הנה, פער לפוטות האלו, אתם כבר חפשיים לנפשכם. הוי שלום!

ברך אותי רבי. שאזכה להשתחרר מן הצבא ולהתאחד עם משפחתי.

הנה ברך, זהו רצון שתנקה לחיים פאשרים ופאירים, כמו אור נרות החנכה...

במסערי הגימה

מאת עוזי קפלון

את העשרים וחמשה... "נחיה ונראה".. סגן בזעם ה'עוזר' בטרם עזב את הכיתה. הוא לא הלך לביתו, כפי שאמר, אלא צעד הישר לביתו של אביו של אצבון, מראשי הבריונים בירושלים. מהר לדחוף על ההתפתחות החמורה.

תקציר: מונבז מציל את אצבון מבזיון, ומשלים על כך מחיר כואב: חביו הטובים פוגעים עליו עכשו. הוא חושב לעזוב את הכיתה..

60 מונבז עוזב

היתה זו אספה מצמצמת של ראשי הבריונים. עמרי עמד מולם בראש מרפון, וספג את ההאשמות. "לא היית צריך להסכים לילד החצוף הזה!", צעק עליו אחד המפקדים. "יכול היית לגזר עליו בגזרת רב שאסור לו לעזב את הכיתה!"

בקר עצוב היה למחרת בבית המדרש, כי מונבז קים את אשר הבטיח. תכף אחר השעור הראשון נגש אל רב הרכנס והודיע לו בפשטות כי החליט לעזב, וממחר כבר לא יגיע לבית המדרש. התלמידים עקבו במתח אחר תגובתו של רב הרכנס הנדהם, והפתעו עד מאוד כאשר לא אמר דבר. הוא רק קם ממקומו, חפן את ראשו של תלמידו האהוב, והעניק לו נשיקה במצחו. דמעה אחת התגלגלה מעינו.

"אבל אינני הרב; אני רק ה'עוזר', נסה עמרי להתגונן. "לא אני המחליט אלא רב הרכנס; הוא הרב!"

מדוע העדיף רב הרכנס לשחק? כי רב הרכנס, יהודי חכם היה, וכאשר קבל את ההודעה המוזרה, עוד בטרם פצה את פיו לומר משהו ולשאול את מונבז למה ומדוע, קלט בזוית עינו את פרצופו של ה'עוזר' הבוגדני שלו, עמרי, והנה השחירו פניו כשולי קדרה! ובכו, הבשורה הזו הנה מכה קשה עבורו והמלמד הפסח הבין מיד: מונבז, בעצם, עוזב על מנת להעיר מן הכיתה את ה'עוזר' המזיז הזה... איזה מעשה אצילי! במוחו עלה הפסוק: "תמות נפשי עם פלשתים"...

"זו בדיוק הבעיה!", הטיח בו הלה. "שעד עתה לא הצלחת להדיח את רב הרכנס ולהיות בעצמך הרב!"

על כן, אמר המלמד לנפשו: לא עת דברים עתה, כאשר אצניו של עמרי שומעות... "אשוחח עמך אחר כך", אמר למונבז והורה לו לשוב למקומו. עיני הכל נדדו עכשו לפרצופו הסר והעף של עמרי, שלא הצליח להסתיר את מפת נפשו. "אינני מרגיש טוב", אמר בקול צרוד לרב הרכנס, וקם ממקומו כשעיניו משפלות. "תקפתני חלשה, משום מה, וחיב אני ללכת לביתי לנוח קמעא", הסביר והמלמד הסתיר חיוך. "אני מבין", אמר. "אני מקנה שאתה מבין", הוסיף בהירות, "כי מעתה אסתדר בעצמי בכיתה, כי על כן מספר התלמידים החל ממחר, איננו עובר

"תבין, עמרי", הסביר לו גיחזי, אבא של אצבון, בפנים חמורות. "במחשני העצים יש כמות שמספיקה עבור ירושלים לעשרים ואחת שנה! זה המון זמן, והרומאים עלולים להתנאש מן המצור ולחזור לרומא, בלי שנספיק להלחם בהם ולהראות להם את כוחנו... אז בינתים שלחנו אותך ללמד בבית המדרש, ולחנך את הילדים לשמע בקולנו. צפינו שעוד כמה שנים, בזכותך, הילדים הללו יהיו חילים בריונים כמונו, והנה, ילד אחד קטן מצליח לסלק אותך מן הכיתה וכל התכנית יורדת לטמיון!"

עמרי נשך את שפתיו. מה עושים? "רגע!", קרא פתאום. "מנין שאמא שלו, הלני, מסכימה שיעזב? הן אשה יראת שמים היא, ורוצה שבנה ילמד תורה!"

ההזדמנות האחרונה שלך, הקשים את קולו ונעץ בעמרי עינים קרות, "להציל את המצב. ואותך..."

בבית משפחת גאולה

שרי: נהניתי מאוד
מקדם לשומע איך אתה
אומר את פרקי התהלים
בקול, במנגינה...

צביקה: בן, גדיוק דברו
אתנו על זה השבוע. בקטע
מאתנו, לכבוד שבט
שירה, שובה כל ישראל
אכרו תודה להשם בשירה
גדולה, להשתדל להתפלל
גם בן בתוך שירה
ושמחה, בקול רם.

שרי: אני בטוחה שזו דרך
מצוינת גם לזרז את הגאולה.
השירה פראה להשתדל
השובה ויכרה לנו. היא
פראה שאנחנו שומחים בכל
דבר קדוש. זו מפיש הבנה
מתאימה לגאולה.

צביקה: ובפרט שגם
לעיתים לבוא מחכה לנו
שיר מיוחד - 'ונודה לך
שיר קדוש'.

מדברי הרבי

"זהו הלמוד למעשה, שהתפלל
צריכה להיות באפן של 'שירה',
הינו בקול, ומתוך שירה
ושמחה".

(משיחת קודש ש"פ בשלח תשנ"ב)

מצד האר", הציג לו רבי חיים
קטע מדברי הזהר הדורש הסבר.
כשהתחיל האר"י להסביר את
הדברים נותר רבי חיים משתאה
ומשתומם מעמק הדברים
הקולחים מפי רבי יצחק.

הוא נסה להציג לו קטע שני,
ולא היה יכול להרגע מהחדושים
שנתגלו לפניו. כאשר הציג לפניו
קטע שלישי אמר לו האר"י, כי
נשמתו עדן אינה ראויה לגלויים
נוספים. רבי חיים חזר אל
אכסניתו בצער ובמפח נפש.

בבית מארחו של רבי חיים רבתה
הפליאה. כל הלילה ישב על הארץ ובכה
בדמעות שליש. בני הבית חששו כי אולי הוא
בוכה בגלל גזרה חמורה, אך רבי חיים בכה על
שהאר"י לא רצה להוסיף ללמדו.

למחרת נגש רבי חיים אל האר"י בתחנונים.
אז אמר לו האר"י בפנים מאירות, כי בגלל
עכובו בדמיון ששה חדשים לא היה ראוי עוד
להיות תלמידו, אולם תפלתו ותעניתו בליקל
הועילו לו, ומכאן והלאה לא ימנע ממנו דבר.

הרב והתלמיד נפגשו סוף-סוף. רבי חיים
ויטאל (הרח"ו) דבק מאוד ברבו, והיה לגדול
תלמידיו ולממלא מקומו. יותר מכלם השפיל
הוא דוקא להבין את דברי רבו, ורק הוא הרשה
לכתב את שיטתו בספר וללמדה ברבים.

רק שנה אחת הספיק רבי חיים ללמד מפי
רבו ואז הסתלק האר"י והוא בן שלושים
ושמונה שנים בלבד. אולם הדברים שלמד
באותה שנה מפרנסים פרכים רבים של תורת
הקבלה, כפי שכתבה רבי חיים.

ולחיות תלמידו. רגיל היה האר"י לערוך עליות
נשמה, ואז היה משוטט בעולמות העליונים.
באחת העליות הגיע אל נשמתו של רבי חיים
ואמר לה: "כל סבת ירידתך לעולם אינה אלא
כדי ללמדך סודות נפלאים שלא נודעו לאיש.
הזרזינא לעלות לארץ-הקדש אל העיר
צפת".

רבי חיים הרגיש בדברי האר"י, אך לא הבין
את הצורך בהגות בעליותו לצפת. מכיון שלא
הכיר את האר"י ולא ידע עד היכן גדלותו
מגעת, הוסיף להתעכב בדמיון עוד ששה
חדשים.

לאחר ששה חדשים החליט רבי חיים לבקר
בארץ-ישראל, לבחון את נכונות השמועות
בדבר גדלותו של האר"י, ולראות מה יוכל
ללמד ממנו.

אותו יום היה יום שמחה אצל האר"י, שכבר
הכין מראש את בני ביתו לקראת בוא האורח.
הוא גם אמר להם כי האורח מתכוון לבחון את
ידיעותיו בנסתר. לאחר קבלת פנים חמה

הקדוש. בעודו צדיק נסתר במצרים
נגלה אליו אליהו הנביא ואמר לו:
"דע כי קרוב זמן להפטר מן
העולם, ומטרת בואך לעולם
תשלם רק כאשר תעביר את
סודות למוך לרבי חיים ויטאל.
עליך לעלות לארץ-ישראל, שם
תפגוש את רבי חיים בעיר צפת,
והוא יפרסם את שיטתך בעולם".

בן שלושים וחמש היה אז
האר"י. אף שלא רצה להתפרסם,
נאלץ לעזב את מצרים ולעלות
לארץ-ישראל. בהגיעו לצפת

השתדל להציג את עצמו, ופתח חנות
לפרנסתו. אולם כאשר בא ללמד מפי של רבי
משה קורדובירו, רבה של חבורת המקבלים,
הכיר הרמ"ק את כוחותיו הרוחניים והחל
להכינו להיות ממלא מקומו.

במרוצת הזמן נפוצו ספורים רבים על רוח-
הקדש המפעמת בו, וחכמי העיר צפת ידעו כי
איש קדוש ומקבל, בעל כוחות מפלאים, יושב
בתוכם.

לאחר הסתלקות הרמ"ק קבלו עליהם
תלמידיו את האר"י לרבם. ישב האר"י בראש
חבורת המקבלים ולמד סודות נסתרים,
אולם כל אותה עת היה ממתין מתי יבוא
אליו התלמיד רבי חיים.

ידע האר"י כי רבי חיים שוהה בדמשק, אך
הוא לא רצה להזמין אותו. 'על רבי חיים
להשתוקק לך מעצמו', נאמר לו. 'רק כך יהיה
זכאי וראוי ללמוד חכמת האמת'.

עם זה, השתדל האר"י בכוח קדשתו לעורר
את נשמת רבי חיים לשוב לארץ-הקדש

קוראים בענין

שליחות הנשמות

רבי חיים אשכנזי, מגדולי הדור במצרים
וממגורשי ספרד, שמח מאוד למראה האורח
שנכנס אליו. "ברוך בואך, רבי יוסף", קרא
לעברו והושיבו לצדו. "דע כי עתיד אתה
לעלות לארץ-ישראל, ושם יולד לך בן. תקרא
לו בשמי, חיים, והוא יגדל להיות חכם אשר
לא יהיה בדור כמותו".

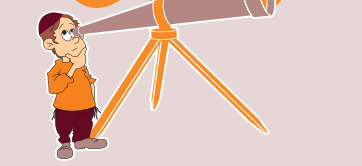
זו הייתה תקופת הבראשית של המקבלים.
חיו אז דמיות-הוד של צדיקי עליון, אשר עסקו
בתורת הסוד, ואף זכו לגלוי רוח-הקדש. מן
השמים הנחו אותם למצא תלמידים הראויים
לקבל מהם את תורת הסוד.

רבי יוסף ויטאל היה ממגורשי ספרד
שהתגורר במצרים, עסק לפרנסתו בכתיבת
סתי"ם, והיה ידוע בצדקתו וביראת-שמים.
כששמע את ברכתו של רבי חיים אשכנזי לא
התמהמה וחש לבשר זאת לאשתו. הם
החליטו לעלות מיד לארץ-ישראל.

כעבר זמן לא רב (בשנת ה'ש"ג) נולד להם בן,
ונקרא שמו בישראל חיים. כבר מילדותו הייתה
גדלתו בתורה לשם-דבר. הוא למד תורה מפי
גדולי הדור, האלשיך הקדוש ורבי משה
קורדובירו (הרמ"ק). כשהתבגר, החליט לנסע
לדמשק שבסוריה, כדי להתעלות בתורה
באחת הישיבות המפורסמות.

באותה עת החלה להפציע שמשו של רבי
יצחק לוריא אשכנזי, הידוע בכינויו האר"י

דמות מהפרשה

יחיאל המלצר

השבוע התקיימה שמחה גדולה
בביתו של רבן גמליאל נשיא
ישראל. רבן גמליאל מחתן את
בנו! כל גדולי החכמים הגיעו
וישבו לסעודה, שמחו חתן וכלה
ונשאו דברי תורה.

לא כל יום רואים מחזות כאלו.
בשלחן אחד ישבו שלשת גדולי
ישראל, רבי אליעזר ורבי יהושע
ורבי צדוק. מי יכול לעמד בפני
קדשה כזו! איזו זכות!

והנה, אנו רואים שרבן גמליאל
בעצמו עומד ומגיש להם אכל
וישתיה... הייתכן? נשיא ישראל
מלצר בחתנה שהוא בעצמו
עושה...?

ואכן, התנאים בעצמם עמדו
ומחו בידו. רבי אליעזר ורבי
יהושע לא הסכימו לטול את
הכוס מידו.

"מה זה רבי יהושע", אמר רבי
אליעזר, "שאנו יושבים ורבן
גמליאל עומד ומשקה עלינו?".

אך דוקא רבי צדוק הסכים
לטול את הכוס מרבן גמליאל,
ואף הסביר:

"רבן גמליאל לומד את הנהגתו
מהקדוש-ברוך-הוא. השם הנו
רם ונשא, ובכל זאת נאמר
ביציאת מצרים 'והשם הולך
לפניהם!'.

"הקדוש-ברוך-הוא בעצמו הלך
לפני בני ישראל, שרת אותם
ופנה להם את הדרך. אם כן, מתר
גם לרבן גמליאל לנהג בדומה
לזה"...

מגלים עולם

אין כמו תה מהביל להתענג עליו בימי החורף הקרים, ללגום
ממנו לאט ולהתחמם... התה התגלה באפן מקרי לחלוטין. האגדה
מספרת שלפני שנים רבות, קיסר סיני פקח הבין שכדי להגן על בריאות נתיניו חשוב
להרתיח את מי השתייה. באחד מטיוליו בממלכתו עצה פמליתו למנוחת צהרים. לפתע
נחתו מספר עלים משיח סמוך לתוף סיר בו הרתחו המים לשתייה. הקיסר, שהיה סקרן
מטבעו, טעם את המים המהבילים שנצבעו בחום, וחש תחושה מרעננת ומרגיעה.

עד מהרה נפוץ המשקה הטעים והמרענן בארצות המזרח הרחוק עד כי בחלק מהן
הוא הפך למעין תרבות בפני עצמה. לפני כארבע-מאות שנה, הגיע התה לאירופה.
אולם בגלל מחירו הגבוה רק העשירים יכלו להרשות לעצמם להנות ממנו. מאחר
יותר, כאשר התפתחה האימפריה הבריטית הגדולה, הופץ התה בכל הארצות
שהיו תחת שלטונה או השפעתה עד שהפך למשקה כלל-עולמי.

מחכימים ונהנים

טעם אמת

שנה אחת, בסעודת ט"ו בשבט אצל הרבי מקוצק, היה הרבי בשמחה גדולה
ובהתעלות נפש עצומה.

הוא דבר רבות על חבתה של ארץ-ישראל, על הגאולה העתידה לבוא ועל הצורך
להתכונן לשמיעת שופרו של משיח.

בתם הסעודה הלך הצדיק לחדרו, ונלוו אליו אחדים ממקורביו. הרבי חזר לדבר
על חבתה של ארץ-ישראל, ובתוך הדברים התלהב וקרא:

"רק בארץ-ישראל יכולים להרגיש את טעמו של ראש-השנה לאילנות; כאן אנו
מרגישים רק את טעמם של התאנים, התמרים והחרובים"...

